

2 april

Geachte meneer,

Het is inmiddels een jaar geleden dat ik uw royale aanbod heb afgewezen. Pater John waarschuwde me nog dat ik een vreselijke fout maakte, maar ik wilde niet luisteren. Hij had het gevoel dat ik door die kans te laten liggen niet alleen mezelf benadeelde, maar alle pleegkinderen die door uw stichting geholpen worden.

Ik hoop dat elke mogelijke vorm van ondankbaarheid van mijn kant niet nadelig is geweest voor de dromen van iemand anders; ik wilde gewoon weg uit Grace House. Het is niet makkelijk om in een groepshuis te wonen, en ik heb er acht jaar gewoond. En ook al wist ik dat een vervolgstudie betere vooruitzichten op een baan zou betekenen, het betekende ook dat ik nog twee jaar in Grace House moest blijven wonen. Destijds moest ik daar niet aan denken.

Ik ben mijn leven lang al dol geweest op lezen en schrijven, maar ik durfde het niet te riskeren mijn baan op te geven om een droom na te jagen. Nu ben ik zover dat ik het graag zou proberen. Niet omdat ik heb gefaald, maar omdat deze opleiding mij de kans geeft om met mijn passie in mijn levensonderhoud te voorzien.

Laat me alstublieft weten of de studiebeurs nog steeds beschikbaar is. Ik begrijp het best als u inmiddels een andere kandidaat hebt uitgekozen.

Met vriendelijke groet,

Samantha Moore

7 april

Beste mevrouw Moore,

De studiebeurs voor het volledige lesgeld voor de masteropleiding aan de Medill School voor Journalistiek van de Northwestern University is nog steeds beschikbaar. Op aanbeveling van pater John en dankzij het feit dat hij het volste vertrouwen in u heeft, heeft de directeur van de Dover Stichting erin toegestemd u een tweede kans te geven. Die komt echter met één voorwaarde. De directeur wil persoonlijke brieven van u ontvangen waarin u verslag doet van uw vorderingen; dit als een geruststelling dat deze beslissing juist was. U mag hem schrijven alsof het een dagboek betreft, en hem op die manier laten weten hoe het met uw studie gaat. Hij heeft een postbus geopend voor dit doel, zodat u niet het gevoel hebt onder druk te staan door een directe band met hem of met de stichting. Hij zal uw brieven ook niet beantwoorden, maar vraagt van u om hem regelmatig te schrijven over 'dingen die van belang zijn'.

Hij beseft dat dit een ongebruikelijke eis is, maar de stichting wil zeker weten dat haar middelen op de best mogelijke manier worden ingezet. Gezien het feit dat u vrij plotseling van gedachten veranderd bent, lijkt hem dat niet te veel gevraagd. Om het makkelijker te maken voor u zal hij tevens anoniem blijven. U mag hem aanschrijven als George Knightley en uw post sturen naar onderstaand postbusadres.

Met vriendelijke groet,

Laura Temper

privésecretaresse van Dhr. G. Knightley

12 april

Geachte Mr. Knightley,

Hartelijk dank voor de kans die u mij geeft. Ik heb vanmorgen de inschrijfformulieren voor Medill ingeleverd. Ik heb er een aantal papers over Dickens en Austen bij moeten doen in plaats van het vereiste journalistieke portfolio. Hoewel dat in mijn nadeel zou kunnen werken, heb ik het gevoel dat de rest van mijn inschrijving er goed uitziet.

Als u het goedvindt, wil ik uw vertrouwen en dat van pater John honoreren door uit te leggen waarom ik 'vrij plotseling van gedachten veranderd ben', zoals mevrouw Temper het noemde. Toen ik vorig voorjaar afstudeerde, had ik twee mogelijkheden: een studiebeurs voor een vervolgstudie of een baan bij Ernst & Young. Omdat ik graag weg wilde uit Grace House en ernaar verlangde om de wereld te veroveren, koos ik de baan. Zes weken geleden ben ik ontslagen. Tijdens het ontslaggesprek beweerde mijn baas dat ik 'niet betrokken' was, met name wat betreft de omgang met collega's en cliënten. Ik heb er goed werk geleverd, Mr. Knightley. Goed, gedegen werk. Maar de omgang met anderen op de werkvloer is blijkbaar ook belangrijk. En op dat gebied ben ik tekortgeschoten.

Het feit dat u een literaire naam als pseudoniem hebt uitgekozen, doet mij vermoeden dat u ook bekend bent met een ander bewonderenswaardig personage uit de wereld van de fictie – Elizabeth Bennet, de complexe en betoverende heldin van

Jane Austen. Bij Ernst & Young heb ik geprobeerd om even doortastend en charmant te zijn als Lizzy, maar zij had blijkbaar een zelfvertrouwen en een charisma dat ik niet dagelijks vol heb weten te houden. Dus hier ben ik dan, terug in Grace House, waar ik profiteer van het feit dat de staat bereid is mij tot mijn vijfentwintigste onderdak te bieden, zolang ik maar blijf studeren.

Toch twijfelt pater John nog steeds aan me en kon hij het niet laten om me vanmorgen de les te lezen. Ik probeerde te luisteren, maar mijn ogen dwaalden door zijn kantoor: elk plekje dat niet door boeken wordt ingenomen is opgevuld met foto's van alle kinderen die ooit in Grace House hebben gewoond. Pater John is dol op misdaadromans: Agatha Christie, James Patterson, Alex Powell, P. D. James, Patricia Cornwell... ik heb de meeste ervan gelezen. De eerste keer dat we elkaar ontmoetten, vlak voordat ik vijftien werd, daagde hij me uit om mijn horizon op literair gebied te verbreden en meer te lezen dan alleen de klassiekers.

'Luister je wel, Sam?' merkte pater John ten slotte op toen hij mijn dwalende blik zag. 'Het programma van Medill past precies in jouw straatje. Je bent een geweldig lezer en schrijver.'

"Ik verdien noch zoveel lof, noch zoveel kritiek. Ik ben geen boekenwurm en er zijn een hoop andere dingen óók, waar ik plezier in heb." Elizabeth Bennet heeft voor elke situatie wel een bruikbaar antwoord.

Pater John keek me met een flauwe glimlach aan en ik deinsde terug. 'En als ik het nu eens niet kan?' vroeg ik. 'Misschien is het een slecht idee.'

Hij leunde achterover in zijn stoel en haalde bedachtzaam adem. Gefronste wenkbrauwen, zijn mond een rechte streep.

'Dan wijs je het aanbod af – voor de tweede keer – en zoek je een andere baan. Maar wel een beetje snel. Ik kan je nog een paar weken geven om je leven op de rit te krijgen, maar daarna kan ik

niks meer voor je doen.’ Hij leunde naar voren. ‘Sam, ik ben altijd bereid om je te helpen. Maar als je niet gaat studeren, sluit Grace House de deuren voor je. Deze stichting helpt heel wat kinderen, en ik wil die steun niet op spel zetten omdat jij je niet wilt vastleggen. Dus neem nu een beslissing.’

Er rolde een traan over mijn wang. Pater John wordt niet gauw kwaad, maar ik verdiende het. Ik zou u beiden gewoon dankbaar moeten zijn, maar in plaats daarvan trok ik uw hulp in twijfel. Maar hulp vragen is moeilijk, Mr. Knightley – zelfs al heb ik die hulp keihard nodig. Elke plaatsing van mij als pleegkind was bedoeld om me te helpen; elke nieuwe maatschappelijk werker probeerde mij verder te helpen; en toen ik als twaalfjarig meisje terug naar huis werd gestuurd, deed de rechter dat ook om mij te helpen... ik ben al die hulp zo zat.

‘Het spijt me, pater John, u hebt gelijk. Ik wil deze studiebeurs, en ik heb hem opnieuw aangevraagd. Het moet wel heel ondankbaar overkomen dat ik nu weer mijn twijfels heb.’

‘Nee hoor, Sam. Geen probleem. Ik begrijp best dat je op eigen benen wilt staan. Zelfs in de beste tijden en omstandigheden is het moeilijk om hulp te aanvaarden...’

Uiteindelijk wist ik pater John te overtuigen dat ik ervoor zou gaan. Ik hoop dat ik u ook heb kunnen overtuigen. Dus de afspraak is: u betaalt mijn studie en ik schrijf u brieven waarin ik eerlijk verslag doe van mijn leven en mijn studie – en u schrijft mij nooit terug? Is het zo simpel?

Bedankt daarvoor, Mr. Knightley – voor uw anonimiteit. Eerlijkheid is een stuk makkelijker zonder gezicht en zonder echte naam. En eerlijkheid is voor mij heel makkelijk op papier.

Ik kan u verzekeren dat hoewel ik in de echte wereld sociaal niet zo handig ben, ik heel goed ben op school. Ook dat is makkelijk op papier. Ik zal recht doen aan uw studiebeurs, Mr. Knightley. Ik zal uitblinken op Medill.

Ik weet dat ik in deze brief meer heb verteld dan noodzakelijk

was, maar ik wil dat u mij een beetje leert kennen. We moeten op eerlijke voet van start gaan, zelfs als die start minder indrukwekkend is dan die van Lizzy Bennet.

Met vriendelijke groet,

Samantha Moore

21 april

Geachte Mr. Knightley,

Alles verandert de hele tijd. Over het algemeen heb ik daar een hekel aan. Verandering betekent nooit iets goeds voor mij – dat is wel duidelijk als je kijkt naar de vele pleeggezinnen waarin ik ben geplaatst, een overval bij een supermarkt, mijn ontslag bij Ernst & Young en nog heel wat meer veranderingen in mijn leven die ik het liefst zou vergeten. Maar ik had toch nog een verandering nodig – een die ik zelf in de hand had – dus heb ik u nogmaals om een studiebeurs gevraagd.

Maar ik heb het helemaal niet zelf in de hand, hè?

Pater John heeft me vanmorgen laten weten dat hij degene was die me heeft aangemeld voor journalistiek – dat was geen oorspronkelijke voorwaarde voor uw beurs. Ik zou daar zelf niet voor hebben gekozen. Mijn professor aan het Roosevelt College zei dat ik zo'n beetje het beste werk heb geleverd over Austen, Dickens en de zusters Brontë dat hij ooit gelezen had. Ik ben *goed* in fictie, Mr. Knightley. En ik vind het niet goed dat pater John mij die keus heeft ontnomen. Ik ben drieëntwintig; ik zou zelf moeten kunnen bepalen hoe mijn leven verandert.

Ik ben naar pater John gegaan om hem dit uit te leggen. Ik heb het gevoel dat hij mij zomaar gedwongen heeft om journalistiek te gaan studeren – een vakgebied dat ik niet ken en niet beheers. 'U moet het terugdraaien,' heb ik hem gesmeekt. 'Naar u luisteren ze wel.'

Pater John deed zijn ogen dicht. Het leek alsof hij in slaap was gevallen, maar ik wist wel beter. Hij bad. Dat doet hij namelijk heel vaak.

Minuten verstreken. Toen deed hij zijn ogen open en keek me aan. Soms lijken zijn ogen vermoeid, maar op dat moment niet. Ze keken me doordringend aan. Ik wist wat het antwoord was, nog voor hij zijn mond opendeed.

‘Sam, dat doe ik niet... maar je kunt het natuurlijk wel zelf doen. Schrijf de directeur van de stichting een brief en vraag het hem.’ Pater John keek me recht aan en vervolgde afgemeten: ‘Lieg niet. Zeg niet dat ik van gedachten ben veranderd. Dat is namelijk niet zo. Ik ben volkomen tegen een verandering van studierichting.’

‘Hoe kunt u dat nou zeggen?’ Mijn eigen schelle stem verraste me.

‘Ik ken je nu al acht jaar, Sam. Ik heb je zien opgroeien, ik heb je successen gezien en je mislukkingen. Ik heb het beste met je voor, en met elke vezel van mijn wezen ben ik ervan overtuigd dat “het beste” niet betekent nog meer fictie, maar dat je je weg moet vinden in de echte wereld met haar bewoners.’

Ik deed mijn mond open om te protesteren, maar hij stak zijn hand op. ‘Denk er goed over na. Als de stichting niet bereid is je studiebeurs aan te passen, kun je die beslissing aanvaarden of ervoor weglopen. De keuze is altijd aan jou.’

‘Dat is niet eerlijk.’

De blik van pater John vertroebelde. ‘Mijn lieve kind, wat is er in je leven nou eigenlijk ooit wél eerlijk geweest? Zo zit dit leven nu eenmaal niet in elkaar.’ Hij leunde naar voren en strekte zijn handen boven het bureau. ‘Het spijt me, Sam. Als ik jou voor nog meer pijn zou kunnen behoeden, zou ik dat doen. Maar ik kan alleen bidden en Gods roeping voor mij zo goed mogelijk handen en voeten geven. Als ik het mis heb, dan hoop ik dat je me dat op een dag kunt vergeven.’

“Misschien zou men mij lichtgeraakt kunnen noemen. Maar als mijn goede opinie over iets eenmaal geschokt is, kom ik daar niet zo gauw overheen.” Als Elizabeth Bennet me niet te hulp schiet, kan ik er altijd op rekenen dat Mr. Darcy met de juiste reactie voor de dag komt. Ik schudde mijn hoofd en zonder iemand te citeren, zei ik: ‘Ik zal het u nooit vergeven, pater John. Ik vergeef niet.’ En ik liep weg.

Het maakt mij niet uit of dat ondankbaar was, Mr. Knightley. Hij was te ver gegaan, en hij heeft het bij het verkeerde eind. Dus nu vraag ik het u: laat u mij de keuze?

Met vriendelijke groet,

Samantha Moore

25 april

Beste mevrouw Moore,

Vergeef me alstublieft dat ik onze afspraak nu al geweld aandoe, maar ik had het gevoel dat uw vraag recht had op een persoonlijk antwoord.

Ik begrijp uw boosheid. Het is moeilijk als anderen macht over u uitoefenen. Wees gerust, uw situatie is niet uniek. Bijna niemand van ons maakt zijn keuzes geheel zelfstandig.

Door mijn stichting heeft pater John vijf jongvolwassenen van Grace House geholpen. De een ging naar de universiteit; een ander naar een beroepsopleiding; een van hen studeerde af als schoonheidsspecialiste; en twee voltooiden met succes een heropvoedingsprogramma. Elk van hen is er beter op geworden.

Pater John heeft niet alleen aan alle vereisten voor uw verzoek om een studiebeurs voldaan, maar daarbij vijf pagina's vol geschreven over uw schrijftalent, uw intelligentie en uw vastberadenheid. Zijn beslissing om de school voor journalistiek aan te bevelen is niet lichtvaardig tot stand gekomen, zoals u vast wel weet. Vergeet dat niet en vergeet niet wat hij voor u betekend heeft in uw leven. Schuif vrienden en mentoren niet achteloos terzijde. Ze zijn zeldzaam.

Ik vertrouw op de bezielde raad en het oordeel van pater John en ik sta achter zijn oorspronkelijke aanbeveling. Mijn stichting zal enkel en alleen de studiebeurs voor de masteropleiding van Medill bekostigen.

De keus om die te accepteren of niet is aan u, mevrouw Moore.

Met vriendelijke groet,

G. Knightley